

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Ahmet DAVUTOĞLU** tarafından Anayasa'nın 98. ve İttüdüğün 99. maddesi gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Çağlar DEMİREL

HDP Grup Başkanvekili

Diyarbakır Milletvekili

Avrupa ve Orta Doğu bugün 2. Dünya Savaşı'ndan sonraki en büyük mülteci krizine sahne olurken, 2.5 milyondan fazla Suriyeliye mültecilik statüsü vermek yerine uluslararası hukukta net bir karşılığı olmayan 'geçici koruma' sağlayan Türkiye dünyanın en çok göç alan ülkelerinden biri konumuna gelmiştir. Türkiye'ye gelen Suriyelilerin ancak yüzde 10'u kamplara yerleştirilmiş; geriye kalan iki milyondan fazlası ise metropollerde çok zor koşullar altında yaşamlarını sürdürmektedir.

Türkiye'de yasal olarak mülteci statüsü edinemeyen, gündelik yaşamda ırkçılık, ayrımcılık ve sömürüye maruz kalan bu nüfusun ekonomik, sosyal ve kültürel entegrasyonda ciddi sıkıntılar yaşadığı ve yasadışı yollardan Avrupa'ya göç etmeye çalıştığı bilinmektedir. İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi'nin 2015 yılı tahminlerine göre, yalnızca bu yılın ilk 10 ayında 3 bin 130'dan fazla Suriyeli lastik botlarla sınırı geçmeye çalışırken Ege Denizi'nde boğularak hayatını kaybetmiştir. Geçebilenler için de Avrupa'daki koşulların belirsizliği sürmektedir. 16 Ekim 2015 tarihinden bu yana Avrupa Birliği ve Türkiye arasında açık pazarlık konusu haline gelen mültecilerin Avrupa'ya geçişinin engellenmesine yönelik 'Geri Kabul Anlaşması' gündemdeyken, Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'nun "AB ile yaptığımız Geri Kabul Anlaşması Suriyelileri kapsamıyor, can güvenliği nedeniyle ülkelerini terk eden insanları da kapsamıyor" açıklamaları Türkiye üzerinden Avrupa'ya giden 700 binden fazla Suriyelinin

konumuna ilişkin belirsizliği artırmıştır. Bunun yanı sıra, AB ülkelerine düzensiz yollarla giden kişilerin Türkiye'ye nasıl iade edileceği, yapılacak anlaşma karşılığında AB'nin tarafınıza vermeyi taahhüt ettiği 3 milyar Euro'luk kaynağın nasıl kullanılacağı, Suriyeli mültecilere yönelik Türkiye'de uzun dönemli nasıl bir eylem planı oluşturulacağı, geçici koruma statüsündeki mültecilerin hangi sosyal haklara sahip olacakları gibi konularda hükümetinizin tavrı halen oldukça muğlak görünmektedir.

Bu gerekçe ile;

1. "Kardeşlerimiz" diye hitap ettiğiniz Suriyelilere geçici koruma yerine kalıcı mülteci statüsü verilmesine dönük bir çalışmanız mevcut mudur? Mevcut ise çalışma takvimi ve içeriği nedir?
2. 2014 yılında çıkarılan Geçici Koruma Yönetmeliği ile Suriyeli mültecilere bazı sosyal haklar tanınmasına karşın uygulamadaki sorunlar ve geçici koruma durumunun ne zaman ve hangi koşullarda biteceğine dair belirsizlikler Suriyeliler açısından ciddi sorunlar yaratmaktadır. Geçici koruma durumunun koşulları ve ne zaman biteceğine dair belirsizlikleri giderecek bir çalışmanız mevcut mudur? Mevcut ise çalışma takvimi ve içeriği nedir?
3. AB ile 2013'te imzalanan ve 2016 yılının Haziran ayında yürürlüğe girmesi planlanan 'Geri Kabul Anlaşması' tam olarak hangi statüdeki düzensiz göçmenleri kapsayacak ve hangi koşullarda geri dönüşü sağlayacaktır?
4. AB'nin Türkiye'ye 3 milyar avro vermesi ve Türkiyeli vatandaşların vize olmadan Avrupa'ya seyahat etmeleri koşuluyla Suriye'den gelecek sığınmacıların Türkiye sınırları içinde tutulması anlaşması ile hükümetiniz açıkça Suriyeli yüzbinlerce sığınmacının yaşamalarını pazarlık konusu haline getirmekte değil midir? Siyasi ve etik olarak bu pazarlığı nasıl değerlendirmektesiniz?
5. AB tarafından vaat edilen 3 milyar avro'luk finansal kaynak nasıl bir mekanizma ile ve ne kadar sürede Türkiye'ye aktarılacaktır? Bu kaynak Suriyelilere hangi projeler aracılığıyla dağıtılacaktır?
6. Asgari ücretin altında kölelik koşullarında çalıştırılan, dilenmek zorunda bırakılan yüz binlerce Suriyeliye çalışma hakkı verilmesi düzenlemesi bir an evvel hayata geçirilecek midir? Geçici koruma altındaki Suriyelilere kotalı çalışma izinleri sağlanmasına dönük

alışmalar başlatacağını beyan eden çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bu konudaki çalışmaları řu an hangi aşamdadır?

7. Avrupa'ya geçmek üzere lastik botlarla Ege Denizi'ne açılan Suriyelilerin güvenli geçişini sağlamak adına sahil güvenlik komutanlığı ve jandarma birimleri ne tür tedbir ve denetim mekanizmaları geliştirmiştir? Bu birimlere bağlı görevlilerin muhtemel görev ihmalleri şimdiye kadar herhangi bir adli ya da idari soruşturmanın konusu olmuş mudur?
8. BM, AFAD ve uluslararası yardım kuruluşları tarafından bugüne kadar kamplarda kalan Suriyelilere gönderilen ayni ve nakdi yardımın miktarı e kadardır? Yardımların dağıtılma kriterleri nelerdir?